

Förordning finansiering av offentlig wifi 2016/17:FPM15

Näringsdepartementet

2016-10-19

Dokumentbeteckning

KOM(2016)589

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordningarna (EU) nr 1316/2013 och (EU) nr 283/2014 vad gäller främjandet av internetkonnektivitet i lokala samhällen

Sammanfattning

Kommissionen presenterade den 14 september 2016 ett förslag till förordning som innebär att man inom ramen för telekomdelen av Fonden för ett Sammanlänkat Europa (FSE telekom) ska kunna finansiera projekt för att installera gratis wifi på offentliga platser. Förslaget är ett komplement till kommissionens förslag till direktiv om en europeisk kommunikationslag (telekompaketet), som presenterades vid samma tidpunkt.

Regeringen anser att frågan om tillgång till elektroniska kommunikationer är viktig ur ett demokratiperspektiv, men menar att kommissionen behöver utreda de långsiktiga konsekvenserna av förslaget bättre avseende både eventuella behov av framtida finansiering och konsekvenser för konkurrens och investeringsvilja för marknadsaktörer.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Kommissionen anger som ett av sina strategiska mål för unionen att platser där offentlig service tillhandahålls ska vara utrustade med internetuppkoppling av gigabithastighet år 2025. Förordningsförslaget är ett av initiativen som syftar till att nå målet.

Enligt kommissionen är initiativet ett komplement till det föreslagna telekompaketet och baseras till stor del på inspel från intressenter och den konsekvensanalys som har gjorts i relation till telekompaketet.

1.2 Förslagets innehåll

Kommissionen ser initiativet som ett komplement till bredbandssatsningar genom stöd och finansiella instrument. Man anger även att initiativet kommer att öka efterfrågan bland medborgarna för snabb uppkoppling och att det kommer att stödja den lokala utvecklingen av innovativa digitala servicelösningar och applikationer.

Kommissionens förslag innebär att man inom ramen för FSE telekom, se förordning (EU) Nr 1316/2013 om inrättande av Fonden för ett sammanlänkat Europa, om ändring av förordning (EU) nr 913/2010 och om upphävande av förordningarna (EG) nr 680/2007 och (EG) nr 67/2010, samt förordning (EU) nr 283/2014 om riktlinjer för transeuropeiska nät på området telekommunikationsinfrastruktur och om upphävande av beslut nr 1336/97/EG, ska kunna finansiera projekt för att installera gratis wifi på offentliga platser, såsom exempelvis skolor och universitet, tågstationer, hamnar, flygplatser, lokala offentliga platser och byggnader, forskningscenter, läkarmottagningar och sjukhus samt arenor.

Finansiering ska ske genom stöd eller finansieringsform annan än finansiella instrument. Stödmottagare ska vara organ med ett offentligt uppdrag, exempelvis lokala myndigheter, kommuner och aktörer som tillhandahåller offentlig service.

Enligt förslaget ska upp till 100 procent av de stödberättigade kostnaderna i projekten kunna finansieras via FSE telekom. Projekt som ansöker om finansiering och uppfyller kriterierna ska beviljas stöd i turordning men även utifrån målet att skapa geografisk balans enligt kommissionen.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Förordningen blir direkt tillämplig som svensk lag. Enligt en preliminär bedömning påverkas inga nationella författningar av förslaget.

1.4 Budgetära konsekvenser/Konsekvensanalys

Enligt kommissionen finansieras förslaget inom ramen för EU:s fleråriga budgetram 2014-2020. 70 miljoner euro föreslås omfördelas inom ramen för avsatta medel till telekomsektorn inom FSE 2017-2019. Därutöver föreslås 50 miljoner euro finansieras genom utnyttjande av marginaler. Sverige anser att ökningar på EU:s budget i första hand ska finansieras genom omprioritering inom beslutad budget. Förslaget om offentlig wifi ingår som en del av översynen av den fleråriga budgetramen. Det är viktigt att finansieringen av förslaget om offentlig wifi inte föregriper den förhandlingen.

Regeringens preliminära bedömning är att förslaget inte får betydande budgetära konsekvenser för den nationella budgeten. Möjligen kommer det att krävas någon form av nationell administrativ hantering av projekt som ansöker om stöd hos kommissionen. Utgångspunkten är dock att eventuella sådana konsekvenser ska finansieras inom befintlig budgetram.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen anser att frågan om tillgång till elektroniska kommunikationer är viktig ur ett demokratiperspektiv, men menar att kommissionen behöver utreda de långsiktiga konsekvenserna av förslaget bättre avseende både eventuella behov av framtida finansiering och konsekvenser för konkurrens och investeringsvilja för marknadsaktörer. I förhandlingen ser regeringen att det är viktigt att verka för att eventuell EU-finansiering för utbyggnad sker i begränsad omfattning och att konkurrensaspekterna noga beaktas. Det är även viktigt att frågor rörande säkerhet för användare och ansvar för innehåll i nätverken lyfts i förhandlingen.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Inte kända.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Inte kända.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Inte kända.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Kommissionen anger att förslaget grundar sig på artikel 172 i fördraget om Europeiska Unionens funktionssätt, som omfattar åtgärder av EU till stöd för anläggande och utvecklande av transeuropeiska nätverk på bl.a. området för telekommunikationer. I linje med artikel 170 (1) i fördraget avser förslaget säkerställa att lokalsamhällen kan dra full fördel av den digitala inre marknaden genom inrättande av ett gränsöverskridande område där sådana nätverk kan byggas ut.

Beslut kommer att fattas enligt ordinarie lagstiftningsförfarande.

Kommissionen menar att medlemsstaterna inte på egen hand kan uppnå en inre marknad för elektroniska kommunikationer i linje med Digitala Inre marknads Strategin (DSM) och att det saknas en övergripande strategi för att stödja tillgång till fri trådlös anslutning över unionen i syfte att främja lokalsamhällenas deltagande i den digitala inre marknaden. Eftersom inrättande av ett område med trådlös uppkoppling som täcker hela EU inte kan uppnås i tillräcklig grad genom medlemsstaternas egna åtgärder, anser kommissionen att den föreslagna åtgärden är förenlig med subsidiaritetsprincipen enligt artikel 5 i fördraget om Europeiska Unionens funktionssätt.

Kommissionen anser även att förslaget överensstämmer med proportionalitetsprincipen eftersom förslaget är begränsat till att ge stöd till uppförandet av mindre begränsade nätverk i offentlig miljö och att de enskilda projekten kommer att vara små till sin storlek. Åtgärden är därför proportionerlig i sitt syfte att möjliggöra för lokalsamhällen att delta i den trådlösa dimensionen av den digitala inre marknaden, utan att inkräkta på kommersiella erbjudanden.

Regeringen har svårt att bedöma riktigheten i kommissionens bedömningar och ställer sig därför tveksam när det gäller subsidiariteten och proportionaliteten. Detta eftersom kommissionen inte har utfört en konsekvensanalys av de långsiktiga effekterna och omfattningen av den föreslagna åtgärden. Regeringen anser att frågan om tillgång till elektroniska kommunikationer är viktig ur ett demokratiperspektiv, men anser att kommissionen dels behöver utreda närmare vilka långsiktiga effekter förslaget kan få avseende fortsatt finansieringsbehov, dels om det finns risk för negativa effekter på konkurrens och investeringsvilja hos marknadsaktörerna i ett längre perspektiv.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Förslaget har börjat förhandlas i rådsarbetsgruppen för telekom och informationssamhället.

4.2 Fackuttryck/termer

FSE – Fonden för ett sammanlänkat Europa

DSM – Digitala Inre marknads Strategin